

Metus laiko vaiko teisių gynėjų patariamasis balsas - Vaikų taryba - diskutavo svarbiausiais vaiko teisių apsaugos klausimais, susitiko su įvairių sričių ekspertais bei originaliais pasiūlymais ir jaunatviškomis idėjomis atkreipė institucijų bei visuomenės dėmesį. Pirmuosius veiklos metus paskyrusi patyčių, smurto prieš vaikus prevencijos, švietimo bei kt. problemoms spręsti, antruosius pradėjo debatais apie lyčių lygybę.

Viena iš Vaikų tarybos steigimo iniciatorių, Tarnybos vyriausioji patarėja Gaila Matulytė, teigia, kad Tarybos tikslai nuolat auga, nes drąsūs ir kelti klausimų nebijantys jos nariai nestokoja motyvacijos ir yra visada pasirengę gilintis net ir į itin rimtas temas.

„Pirmieji Vaikų tarybos metai buvo labai darbingi ir pranoko išankstinius lūkesčius – surengėme net septynis posėdžius, kuriuose palietėme nepaprastai svarbias temas mūsų visuomenei. Džiugino ir tai, kad Tarybos nariai ne tik aktyviai prisijungdavo prie jiems siūlomų iniciatyvų, bet ir patys kėlė diskusijų klausimus bei teikė pasiūlymus, kaip drauge galime tobulėti. Vaikams rūpi, kokiame pasaulyje gyvename, todėl jie noriai prisideda prie mūsų bendros ateities kūrimo“, – mintimis dalijasi G. Matulytė.

Įtraukusis švietimas - ateinančių metų prioritetas, kuriam reikia ruoštis jau dabar

Kiekvieno posėdžio metu Tarybos nariai teikė pasiūlymus, kurie padėtų spręsti kasdien patiriamus iššūkius ir kurtų saugesnę, žalesnę bei draugiškesnę aplinką. Lietuvos vaikų balsas pasiekė aukščiausių Lietuvos vadovų kabinetus, Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, Nacionalinę švietimo agentūrą, šalies savivaldybes bei ugdymo įstaigas.

„Vos tik susibūrę Vaikų tarybos nariai susidūrė su daug naujų klausimų ir užduočių. Tačiau per pirmuosius darbo metus ne tik vieni kitus geriau pažinome, bet ir išmokome drauge dirbti bei pasiūlėme daug svarbių idėjų, kurias išgirsta reikalingos institucijos ir vis daugiau žmonių. Kiekvieną posėdį paliekame su šypsena veiduose, nes džiaugiamės pasiektais rezultatais ir tuo, kiek daug išmokome per šiuos metus, – sako Vaikų tarybos pirmininkė, būsima Kauno Jono Jablonskio gimnazijos dešimtokė Mija Černikaitė. – Tikiu, kad antraisiais Vaikų tarybos veiklos metais būsimė dar veiklesni, o vaikų balsas sklis vis garsiau“.

Apžvelgdami praėjusius veiklos metus, Tarybos nariai vieningai sutaria, kad viena svarbiausių diskutuotų temų, apie kurią aktualu ne tik kalbėti, bet ir tikslingai jai ruoštis – įtraukusis švietimas. Vaikų nuomone, artėjant 2024-ųjų rugsėjui, kai Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose turės būti sudarytos sąlygos mokytis ir gerai jaustis ir specialiųjų poreikių bei negalią turintiems vaikams, jau dabar reikia imtis veiksmų. Jie kviečia ugdymo įstaigas atsakingai pasirengti integracijai ir supažindinti moksleivius su įtraukiojo švietimo

nauda, megzti kultūrinius bei socialinius ryšius su specialiųjų mokyklų ir dienos centrų bendruomenėmis.

Pasak jų, visiems mokiniams reikia ir teorinių žinių, ir gyvų susitikimų, bendravimo su šiandien dar specialiąsias mokyklas lankančiais vaikais, todėl tarp siūlymų – vienyti bendrojo ugdymo ir specialiųjų mokyklų, dienos centrų bendruomenes, organizuojant bendrus renginius, šventes bei kitas įtraukiančias veiklas.

Smurtui, patyčioms ir karui - ne, „žalioms“ idėjoms ir savanorystei - taip

Ankstesniuose Vaikų tarybos posėdžiuose netrūko minčių ir siūlymų, kaip kovoti su kone labiausiai vaiko asmenybę žalojančiais veiksniais – smurtu ir patyčiomis. Pastarajai problemai spręsti buvo pateikta idėja visose šalies mokyklose įdiegti elektronines patyčių dėžutes ir įtraukti patyčių prevencijos programas į ugdymo procesą. Šiam vaikų pasiūlymui palaikymą išreiškė ir švietimu besirūpinančios aukščiausios šalies institucijos.

Tarybos narių nuomone, siekiant aktyviai kovoti su bet kokiais smurto prieš vaikus apraiškomis, nepakantumą joms turėtų užtikrinti tėvų, vaikų ir mokytojų bendradarbiavimas bei bendras sutarimas dėl agresijos žalos ir pasekmių.

Kalbėdami apie smurto prevenciją Lietuvoje, vaikai neliko abejingi ir pasaulyje vykstantiems neramumams. Prasidėjus karui Ukrainoje, Tarybos nariai atkreipė visuomenės dėmesį specialiai sukurtame vaizdo klipe ragindami užkirsti kelią žiauriems karo veiksams, dėl kurių žūsta ir vaikai.

Jaunuolių svarstymu, siekiant stiprinti savanorystės kultūrą šalyje, derėtų mokiniams dar išsamiau pasakoti apie savanoriškų veiklų naudą ir skatinti savanoriauti, prisidėti prie visuomenės gerovės kūrimo.

Taip pat jie vaizdžiai skatino atkreipti dėmesį į aplinkosaugos problemas ir visiems prisidėti kuriant Žalią Lietuvą.

Lyčių lygybės barjeras - stereotipai, gyvenantys kiekvieno galvoje

Antruosius kadencijos metus Vaikų taryba pradėjo apžvelgdama visame pasaulyje plačiai aptariamą lyčių lygybės temą. Vaikai ieškojo priežasčių, kodėl, nepaisant pastangų, lygybės principų vis dar nepavyksta įgyvendinti visose gyvenimo srityse, ir svarstė, kuo lyčių lygybė būtų naudinga visai visuomenei.

Tarybos nariai mokykloms ir savivaldybių švietimo skyriams siūlo neskirstyti pamokų pagal

Metai su vaikų taryba: garsiai skambantis vaikų balsas žadina pokyčius

lytį ir suteikti vienodas galimybes moksleiviams pasirinkti tas pamokas, kurių jie nori.

Visuomenei, vaikams ir jų tėvams siūloma atkreipti dėmesį, jog reikėtų siekti auginti vaikus nenaudojant lytimi pagrįstų stereotipų. Pasak vaikų, stereotipai prasideda kiekvieno mintyse, elgsenoje bei žodžiuose, tad reikia pradėti nuo savęs ir neformuoti stereotipų, o juos matant, girdint – stabdyti.

Kituose posėdžiuose Tarybos nariai taip pat diskutuos apie tautinių mažumų mokyklų skirtumus ir integraciją bei vaikų teises ir pareigas.

Vaikų taryba – visų šalies vaikų balsas, joje dirba 15 vaikų iš visos Lietuvos. Kiekvienas Tarybos posėdis susietas su aktualiomis temomis, juose dalyvauja įvairūs savo sričių specialistai.

